

Posudek oponenta bakalářské práce

Název: *Silvio Berlusconi jako nesmrtelný fenomén italského politického systému / Silvio Berlusconi as an Immortal Phenomenom of the Italian Political System*

Autorka: Nicole Hrnčířiková

Oponent: Mgr. Martin Štefek, Ph.D.

Oponovaná bakalářská práce je strukturována do devíti částí (včetně úvodu, závěru, seznamu zkratk a zdrojů). Obsahuje 41 normostran. Ve stručném úvodu práce (s. 7–9) autorka představuje téma a strukturu textu. Popisuje také výchozí pozice a charakter některých pramenů. Bohužel chybí představení metodologie a jasné formulování výzkumné otázky.

Druhá kapitola stručně rekapituluje vývoj stranického systému v Itálii. Sartoriho pohled na polarizaci je vhodně vyvážen Galliho perspektivou. Autorka popisuje dekonsolidaci stranického systému a situaci, do níž Berlusconi a jeho strana v roce 1994 přichází. Popis je však příliš stručný. Důležitá je zmínka volební reformy v roce 1994, analýza účinků nového systému bohužel chybí. Navzdory očekávání příznivců změny totiž nedošlo k významnému poklesu fragmentace stranického systému (po volbách v roce 1994 se naopak se nepatrně zvýšila). Rovněž nedošlo k poklesu počtu stran, nýbrž k rapidnímu navýšení (ENPP z 5,73 na 7,26). Polemizovat proto musím s tvrzením, že nový systém napomohl bipolarizaci politické soutěže (viz 5. kapitola na s. 24). Ostatně, text bezprostředně předcházející a následující tomuto tvrzení tuto problematickou tezi vyvrací. (Bipolární tendence měl italský stranický systém po zavedení většinového bonusu pro vítěze, tedy až po volbách v roce 2006.)

Autorka bezpochyby věnovala množství času studiu relevantní literatury. Ve třetí kapitole věnované populismu představuje pojetí Taggarta, Muddeho a Müllera. Ve čtvrté kapitole se snaží vysvětlit sociální předpoklady rozmachu daného fenoménu v Itálii. Zde bych i přes některé zajímavé poznatky o vztahu Italů ke státu (zde vychází ze Sartoriho a Orsiniho) očekával hlubší vhled do problematiky. Každá další kapitola je pak obsahově i analyticky o něco slabší. Pátá kapitola je pouhou rekapitulací výsledků voleb z let 1994 až 2018; v šesté kapitole autorka shrnuje Berlusconiho programy. Nevysvětluje však, proč pouze z let 2001, 2006 a 2013.

V závěru stojí: „*Bakalářská práce si kladla za cíl podat doplňující vysvětlení fenoménu dlouholetého politického úspěchu Silvia Berlusconiho.*“ (s. 31) Není jasné, co měla autorčina deskripce (o vysvětlení se nejedná) doplnit. Kolegyni Hrnčířkové se rozhodně musí přiznat orientace v tématu. Autorka studovala množství cizojazyčné (i italsky psané) literatury. Studium zdrojů však nedokázala analyticky zužitkovat. I když rozsah práce vyhovuje fakultním požadavkům (je asi o jednu normostranu nad spodním limitem), rozhodně lze konstatovat, že vzhledem k zajímavosti, náročnosti tématu i množství nastudované literatury je velmi krátká.

K formální stránce mám následující připomínky:

- Cizí slova a názvy publikací je třeba psát kurzívou.
- Seznam použité literatury by měl být řazen abecedně.
- Nová kapitola má začínat na nové straně (viz metodické pokyny publikované na webu fakulty).
- Text je vhodné zarovnat do bloku.
- Číslo odkazu se uvádí za tečkou.

Bakalářskou práci **doporučuji** k obhajobě. Navrhuji hodnocení stupněm „**dobře**“ (3).

V Praze dne 31. 8. 2021

Martin Štefek